

Załącznik Nr 1 do Raportu z konsultacji projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030

Zestawienie uwag

Uwagi złożone w terminie, na formularzu konsultacyjnym:

Lp.	Podmiot zgłaszający	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. tytuł rozdziału, podrozdziału)	Nr str.	Treść uwagi lub propozycja zmiany	Uzasadnienie	Stanowisko LOM
1.	Urząd Miasta Lublin Wydział Funduszy Europejskich	II. Wymiar terytorialny i podstawa prawna opracowania Strategii Rozwoju LOM	5	Propozycja uzupełnienia zapisu: Taki stan rzeczy został zatwierdzony Uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 2 lutego 2021 r., co ostatecznie znalazło swoje potwierdzenie w Uchwale Sejmiku Województwa Lubelskiego nr XXIV/406/2021 z dnia 29 marca 2021 r. przyjmującej Strategię Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.	Należy dostosować zapisy w dokumencie do aktualnego stanu prawnego.	Uwaga uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony zgodnie z uwagą.
2.	Urząd Miasta Lublin Wydział Funduszy Europejskich	V. Synteza diagnozy obszaru wsparcia	23	Propozycja zmiany zapisu „Placówkę muzealną prowadziła również gmina Kamionka (Muzeum Zamoyskich), Lubartów (Muzeum Ziemi Lubartowskiej) oraz Nałęczów (oddział zamiejscowy Muzeum	Muzeum Zamoyskich w Kozłowiec jest instytucją Samorządu Województwa Lubelskiego, natomiast Muzeum Narodowe w Lublinie wraz z wymienionymi filiami w Nałęczowie jest wspólną	Uwaga częściowo uwzględniona Zapis zostanie skorygowany o zapis uwzględniający lokalizację prowadzenia placówki muzealnej. Proponowane brzmienie:

				Narodowego z filią Muzeum Bolesława Prusa i filią Muzeum Stefana Żeromskiego).	instytucją kultury Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Województwa Lubelskiego. W tym stanie Kamionka ani Nałęczów nie są organami prowadzącymi ww. instytucje kultury.	„Pozostałe obiekty muzealne znajdują się w gminie Kamionka (Muzeum Zamoyskich), w Lubartowie (Muzeum Ziemi Lubartowskiej) oraz Nałęczowie (oddział zamiejscowy Muzeum Narodowego z filią Muzeum Bolesława Prusa i filią Muzeum Stefana Żeromskiego).”
3.	Urząd Miasta Lublin Wydział Funduszy Europejskich	IX. Oczekiwane rezultaty i wskaźniki rezultatu oraz produktu powiązane z realizacją właściwego programu operacyjnego. Cel Strategiczny 2	48	Wydaje się zasadnym aby wskaźnik „Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych” dostosować także w kontekście wsparcia EFS+ w następujący sposób: „Roczna liczba użytkowników nowych, ~~lub~~ zmodernizowanych lub wspartych placówek oświatowych”.	Proponowana zmiana pozwoli również na objęcie wskaźnikiem także projektów współfinansowanych w ramach EFS+.	Uwaga uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony zgodnie z uwagą.
4.	Urząd Miasta Lublin Wydział Funduszy Europejskich	IX. Oczekiwane rezultaty i wskaźniki rezultatu oraz produktu powiązane z realizacją właściwego programu operacyjnego. Cel Strategiczny 2	48	Wydaje się zasadnym aby rozbić wskaźniki: „Liczba wspartych szkół” oraz „Roczna liczba użytkowników nowych, ~~lub~~ zmodernizowanych lub wspartych placówek oświatowych” na placówki oświatowe tj. podstawowe, średnie, ogólne i zawodowe.	Tego typu doprecyzowanie pozwoli na dokładne odzwierciedlenie kierunków lokowania wsparcia w tym obszarze i pozwoli na precyzyjne określenie ilości poszczególnych szkół otrzymujących wsparcie.	Uwaga nieuwzględniona Obecny zapis został opracowany na podstawie wskaźników zawartych w programie FEL 2021-2027.
5.	Urząd Miasta Lublin	IX. Oczekiwane rezultaty i wskaźniki rezultatu oraz	49	Wydaje się zasadnym aby wśród wskaźników ująć również wskaźnik dotyczący systemów zarządzania ruchem i komunikacją.	Zgodnie z założeniami przekazanej do UM WL fiszki ZIT, jednym z elementów projektów, które mają być realizowane w	Uwaga uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony o dodatkowy wskaźnik zgodnie z uwagą.

	Wydział Funduszy Europejskich	produktu powiązane z realizacją właściwego programu operacyjnego. Cel Strategiczny 3			perspektywie finansowej 2021-2027 w ramach tego instrumentu, ma być System Zarządzania Ruchem i Komunikacją Miejską i Bezpieczeństwem w Komunikacji. W związku z tym, dla pełnego obrazu wdrażanych projektów w obszarze mobilności miejskiej, istotnym jest ujęcie tego wskaźnika.	
6.	Urząd Miasta Lublin Wydział Energii i Klimatu	3. Kierunki Działań LOM	44	W kierunkach działań LOM w Priorytetach Rozwoju 3.2. Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej w inwestycjach wymienione są drogi rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe co jest ze sobą tożsame, brakuje natomiast ciągów pieszych.	Zgodnie z ustawą o drogach publicznych droga rowerowa jest to droga przeznaczona do ruchu rowerów albo rowerów i pieszych, z której może korzystać każdy, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, czyli ciąg pieszo-rowerowy to inaczej droga rowerowa. Natomiast same ciągi piesze są niezbędnym elementem infrastruktury dla rozwoju infrastruktury pieszej.	Uwaga uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony zgodnie z uwagą: "Inwestycje wspierające infrastrukturę pieszą i rowerową w centrach miast i ich obszarach funkcjonalnych (np. system roweru miejskiego z infrastrukturą rowerową: stojaki, wiaty rowerowe, stacje samoobsługowej naprawy rowerów; drogi rowerowe, ciągi piesze i ciągi pieszo-rowerowe; przejścia dla pieszych, azyle dla pieszych, chodniki)".
7.	Urząd Miasta Lublin Wydział Energii i Klimatu	Mapa 7 – Ustalenia w odniesieniu do obszarów i elementów głównej funkcji przyrodniczej	62	Brakuje otulin parków krajobrazowych.	Otuliny nie są formami ochrony przyrody ale są obszarami objętymi ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody i mają istotne znaczenie dla ochrony parków krajobrazowych oraz ciągłości systemu przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona Otuliny parków krajobrazowych zostały wymienione w części opisowej dot. Uwarunkowań środowiskowych (<i>patrz.str.22</i>).
8.	Urząd Miasta Lublin	Tabela 2 – Kierunki działań LOM	46	Propozycja przeredagowania zapisu planowanego działania.	Obecny zapis działania wskazuje na możliwość wsparcia budowy nieefektywnych źródeł ciepła.	Uwaga uwzględniona Zapis zostanie przeredagowany zgodnie z uwagą:

	Wydział Energii i Klimatu	4.5. Zwiększenie poziomu wykorzystania OZE		<p>– Budowa/przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej;</p> <p>Propozycja zmiany:</p> <p>Przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej.</p>		„Przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej”.
9.	Fundacja Bank Żywności	2.1. Poprawa dostępu do usług polityki społecznej	43	Budowa, rozbudowa, przebudowa infrastruktury i zakup wyposażenia Organizacji Pozarządowych realizujących cele społeczne, w tym walczących z głodem i niedożywieniem oraz zapewniających bezpieczeństwo żywnościowe w sytuacjach kryzysowych.	Wzmacnianie potencjału infrastrukturalnego Organizacji Pozarządowych aktywnych w zakresie pomocy żywnościowej w przedmiotowym obszarze ZIT będzie skutkowało bardziej efektywnymi działaniami na rzecz społeczności lokalnych, z których te organizacje się wywodzą oraz większą skutecznością podejmowanych działań w	Uwaga nieuwzględniona Organizacje pozarządowe znajdują się w katalogu beneficjentów, które w sposób bezpośredni mogą same aplikować o środki na wskazane rodzaje interwencji w ramach np.: programu <i>Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027</i> .

				zakresie ograniczania deprivacji i wykluczenia społecznego. Będzie to miało duże znaczenie dla regionu lubelskiego ciągle borykającego się z wysokimi wskaźnikami deprivacji. Stabilność infrastruktury technicznej pomoże systematycznie budować i rozwijać infrastrukturę społeczną poprzez cykliczność podejmowanych akcji, rozszerzenie zakresu świadczonych usług społecznych, w tym edukacji dietetycznej, kulinarnej, profilaktyki zdrowotnej dla społeczności najuboższych mieszkańców, w tym Uchodźców wojennych, Obywateli Ukrainy.	
10.	Fundacja Bank Żywności	4.4.Wspieranie zrównoważonej gospodarki odpadami, w tym rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym	Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury Organizacji Pozarządowych mających na celu rozwój gospodarki obiegu zamkniętego, w tym niemarnowanie żywności.	W kontekście gospodarki obiegu zamkniętego wspieranie redystrybucji żywności winno być celem efektywnego gospodarowania zasobami żywnościowymi. Kluczową rolę powinny w tym procesie odgrywać wyspecjalizowane Organizacje Pożytku Publicznego, które ratują żywność przed zmartowaniem i środowisko przed dalszą degradacją. W tym procesie ważne jest także wspieranie i	Uwaga nieuwzględniona Opisana interwencja celuje w projekty infrastrukturalne usprawniające gospodarkę odpadami już istniejącymi. Organizacje pozarządowe nie znajdują się w katalogu beneficjentów, które mogą aplikować o te środki, jak też nie są odbiorcą bezpośrednim tego rodzaju wsparcia.

					edukacja społeczności mieszkańców.	
11.	Osoba prywatna	Poziom Krajowy	11	Mamy rok 2022, jakie zatem podjęto działania SOR w celach wymienionych w dokumencie? Jakie zasady realizacji ZIT+ zostały opracowane?	Dokument powinien uwzględniać podjęte działania mające wpływ na niniejsze opracowanie.	Uwaga nieuwzględniona Konsultowany dokument wykazuje spójność na poziomie krajowym z dokumentem dot. Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju i realizuje jego cele. Jednocześnie uwzględnia działania podejmowane w poprzedniej perspektywie finansowej UE.
12.	Osoba prywatna	V. Synteza diagnozy obszaru wsparcia	18	Sformułowane tezy odnoszą się do sytuacji z roku 2020, należałoby zaktualizować dane przynajmniej o rok 2021 i w oparciu o takie dane dokonać analiz.	Opracowanie winno uwzględniać stan bieżący.	Uwaga nieuwzględniona Pracę nad dokumentem rozpoczęto w 2021r. Diagnozę obszaru wsparcia przygotowano na podstawie danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego za ostatni zakończony rok kalendarzowy tj. 2020 rok, co daje gwarancję komplementarności badanych danych.
13.	Osoba prywatna	V. Synteza diagnozy obszaru wsparcia	18	Należy podać konkretnie jakie gminy nie mają pomocy specjalistycznej.	W perspektywie trudno będzie ocenić jak niniejsze działania wpłynęły na poprawę sytuacji i gdzie.	Uwaga nieuwzględniona Diagnoza ma charakter syntetyczny tj. opisuje potrzeby, bariery i problemy poprzez wskazanie ogólnych tendencji dla całego obszaru LOM.
14.	Osoba prywatna	V. Synteza diagnozy obszaru wsparcia	19	Użyto sformułowania, że regularna komunikacja miejska prowadzona jest w Lublinie, a jej zasięg obejmuje między innymi Gminę Niedzwica Duża. Jedna linia o	Z przytoczonych sformułowań można wyciągnąć błędne wnioski co do stanu faktycznego.	Uwaga nieuwzględniona Do Gmina Niedzwica Duża dojeżdża linia miejska 008. Rozkład jazdy zabezpiecza w ciągu jednego dnia 13-14

				kilku kursach dziennie i to tylko na obrzeża gminy nie zasługuje na takie stwierdzenie.		przejazdów w jedną i w drugą stronę. Komunikacja ma charakter regularny odbywa się w stałych godzinach i dniach (info ze strony mpk.lublin.pl).
15.	Osoba prywatna	VI. Analiza problemów, potrzeb i potencjałów LOM.	28	W tabeli kolumna „Silne strony” – dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej nie zaliczyłbym do tej kategorii. Krótkie godziny pracy ośrodków zdrowia, wolne soboty, dostęp do lekarza rodzinnego (kolejki) to raczej słabe strony.	Z treści dokumentu wynika, że w obszarze LOM społeczeństwo szybko starzeje się, a wiadomo ludzie starsi wymagają troskliwej opieki lekarskiej dlatego w trybie pilnym trzeba zwiększać możliwość dostępu do lekarza rodzinnego (pielęgniarki).	Uwaga nieuwzględniona Z Mapy potrzeb zdrowotnych publikowanej przez Ministra Zdrowia wynika, że są gminy pozbawione dostępu do lekarza POZ i jest to tendencja wzrostowa. 100% gmin w LOM taką opiekę posiada co stanowi atut.
16.	Osoba prywatna	IX. Oczekiwane rezultaty	48-52	W tabeli wszystkie wartości bazowe wynoszą „0”. W trendzie spadkowy wartości te zatem przyjmą wielkości ujemne, dla mnie dziwnie to wygląda i jest niezrozumiałe.	Czytelniejszym rozwiązaniem byłoby przyjęcie za podstawę 100% - wzrost zwiększałby wskaźnik ponad 100 a spadek zmniejszał do zera.	Uwaga nieuwzględniona Wartości bazowe wskaźników produktu i rezultatu zostaną uzupełnione na kolejnym etapie prac.

Uwagi złożone po terminie, poza formularzem konsultacyjnym:

Lp.	Podmiot zgłaszający	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. tytuł rozdziału, podrozdziału)	Nr str.	Uzasadnienie	Stanowisko LOM
1.	Porozumienie Rowerowe-Towarzystwo dla Natury i Człowieka	VI. Analiza problemów, potrzeb i potencjałów LOM	29-33	<p>Wpisano, iż budowa ZCK to silna strona. Stanowczo ZCK będzie szansą, która jednak może nie zostać wykorzystana. Stanowczo nie jest to silna strona.</p> <p>W analizie SWOT wpisano jako silną stroną stały rozwój Lubelskiego Roweru Miejskiego. Ciężko się zgodzić z taką tezą. System roweru publicznego w Lublinie upada od kilku lat, a ostatnia jego zmiana jest swoistą deską do trumny. Z rowerów publicznych mało kto korzysta, koszty utrzymania systemu w przeliczeniu na wypożyczenie są droższe niż podróż taksówką! Stanowczo nie należy rozszerzać systemu roweru publicznego na cały LOM. Przede wszystkim dlatego, że ani Lublin ani LOM nie posiada kadry, która umiała by takim projektem zarządzać. Nieliczne doświadczenia we wdrażaniu rowerów metropolitalnych wskazują, że to zadanie arcytrudne. LRM jest zbyt rozproszony, oraz fatalnie</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Zintegrowane Centrum Komunikacyjne jest jednym z kluczowych projektów mające na celu usprawnienie transportu zbiorowego. Projekt jest w trakcie wdrażania. Propozycja przeniesienia zapisu do szans.</p> <p>Uwaga częściowo uwzględniona Propozycja przeformułowania i przeniesienia zapisu do szans Proponowane brzmienie: „Pełne wykorzystanie istniejącej infrastruktury Lubelskiego Roweru Lubelskiego poprzez działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne promujące transport rowerowy”.</p>

				<p>nadzorowany, w efekcie czego notorycznie da się wypożyczyć rower niesprawny. Przyczyniło się to do złej renomy LRM wśród mieszkańców Lublina. Liczba przejazdów między Lublinem a Świdnikiem w ramach systemu jest praktycznie zerowa. Sugeruje to, że ludzie wykorzystują rower publiczny na krótkich dystansach, co zresztą wynika ze statystyk jest użytkowania. Dużo efektywniejszym kosztowo działaniem było stworzenie programu wsparcia zakupu rowerów elektrycznych dla osób indywidualnych. Postulujemy usunięcie zapisów dot. LRM i zastąpienie go systemem dotacji na zakup rowerów elektrycznych. Z tej perspektywy jako zagrożenie a nie jako szansę należy odczytywać pomysł tworzenia roweru publicznego dla LOM.</p> <p>Cieężko się zgodzić, że silną stroną był projekt Mobilny LOF. Powstała w jego ramach infrastruktura rowerowa jest synonimem pojęcia „jak nie tworzyć infrastruktury rowerowej”. Powstała niskiej jakości, niewygodna, zbędna infrastruktura rowerowa, nie tworząca żadnej sieci, często stwarzając zagrożenie dla rowerzystów i obniżająca komfort jazdy.</p> <p>Trudno zgodzić się ze stanowiskiem, że silną stroną jest niski poziom zanieczyszczenia środowiska, w sytuacji gdy raport o stanie środowiska województwa lubelskiego wskazuje na przekroczenie norm pyłów zawieszonych PM10 oraz benzo(a)pirenów.</p>	<p>Dodatkowo uwaga dotycząca rowerów elektrycznych zostanie uwzględniona w kierunkach działania pkt. 3.2 <i>Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej</i></p> <p>Proponowane brzmienie: „System dotacji na zakup roweru elektrycznego przez mieszkańców szansą na zmianę nawyków transportowych”.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona Zrealizowany projekt spełniał wymogi Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu (SZOPP) oraz kryteriów wyboru projektów.</p> <p>Uwaga uwzględniona Zapis zostanie usunięty.</p>
2.	Porozumienie Rowerowe-Towarzystwo dla Natury i Człowieka	1.3 Rozwój zrównoważonej turystyki	42	<p>W punkcie 1.3 wskazano na tworzenie turystycznych ścieżek rowerowych. To wyzwanie, gdyż w chwili obecnej żaden szlak rowerowy w LOM nie spełnia minimalnych standardów dla szlaków rowerowych i w większości są one niedostępne dla większości rowerzystów, i wcale niedostępne dla rowerzystów ze szczególnymi</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Obecny, zapis odnosi się do szerokiego katalogu działań, które mogą być realizowane i obejmuje także realizację 2-3 szlaków wysokiej jakości.</p>

				<p>potrzebami (np. dla handbików). Jednocześnie tworzenie i budowa szlaków rowerowych jest to zadanie stosunkowo kosztowne i skomplikowane. Dlatego wydaje się, że zasadnym jest zmiana zapisu z tworzenia bliżej nie określonych turystycznych szlaków rowerowych, na rzecz utworzenia 2-3 szlaków turystycznych wysokiej jakości, które mogłyby być produktami na poziomie szlaku VeloDunajec. Jest to także jeden z przykładów, gdzie od razu zakłada się tworzenie, pomijając efekt planowania!</p>	<p>Dodatkowo przeformułowany zostanie zapis dot. <i>rowerowych ścieżek/szlaków turystycznych</i> Proponowane brzmienie: „Planowanie i tworzenie rowerowych ścieżek/szlaków turystycznych wraz z małą infrastrukturą i oznakowaniem.</p>
3.	Porozumienie Rowerowe-Towarzystwo dla Natury i Człowieka	2.3 Poprawa dostępu do edukacji	43	<p>W punkcie 2.3 w zakresie edukacji należałoby postawić na lepszą edukacją rowerową, szczególnie w zakresie praktycznej nauki jazdy na rowerze w ruchu drogowym. To edukacja w realnym ruchu drogowym, zamiast na wymyślonych miasteczkach ruchu drogowego. Edukacja oparta o praktyczną edukację i brak miasteczek ruchu drogowego jest znakiem rozpoznawczym dla krajów o największym bezpieczeństwie ruchu drogowego, takich jak Holandia czy Dania.</p> <p>W punktach 3.1 i 3.2 w zakresie rozwoju niskoemisyjnej komunikacji zapisano „działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne promujące transport zbiorowy i bezpieczeństwo ruchu w transporcie publicznym”. Analogicznych zapisów nie ma dla ruchu rowerowego, którego potencjał wzrostowy jest wielokrotnie większy i relatywnie dużo większy (przykładowo modernizacja taboru autobusowego wpływająca marginalnie na liczbę pasażerów kosztowała tyle co stworzenie sieci tras rowerowych, które zgodnie z założeniami strategii miasta Lublin powinny przełożyć się na kilkukrotny wzrost ruchu rowerowego!). W szczególności należałoby realizować w LOM szerokie kampanie zachęcające do jazdy rowerem, szczególnie w szkołach (np. ponowna realizacja kampanii Rowerowa Wiosna i Rowerowy Maj).</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony o dodatkowy punkt: Proponowane brzmienie: „Działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne promujące transport rowerowy”.</p>

4.	Porozumienie Rowerowe-Towarzystwo dla Natury i Człowieka	3.2. Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej	44	W punkcie 3.2 celem strategicznym nie powinien być produkt, który może nie zadziałać, a raczej efekt. Proponujemy by cel nazwać: zwiększenie liczby podróży odbywanych pieszo i rowerem.	Uwaga nieuwzględniona Zmiana zapisu spowoduje brak jednolitości w stosunku do pozostałych celów.
5.	Porozumienie Rowerowe-Towarzystwo dla Natury i Człowieka	4.1. Zwiększenie odporności obszaru na klęski żywiołowe i rozwój błękitno-zielonej infrastruktury	45	W punkcie 4.1 wpisano stosowanie wodoprzepuszczalnych nawierzchni. Sens stosowania takich nawierzchni jest wyłącznie w obszarach o minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Stosowanie takich rozwiązań w parkach czy terenach zielonych jest sztuką dla sztuki, gdyż niewiele zmienia.	Uwaga nieuwzględniona Obecny zapis dopuszcza stosowanie wodoprzepuszczalnych nawierzchni jako jedną z opcji. Nie jest to kryterium wyłączające/wykluczające stosowanie innych rozwiązań.
6.	Porozumienie Rowerowe-Towarzystwo dla Natury i Człowieka	4.3 Ochrona bioróżnorodności	45	W punkcie 4.3 w działaniach wymieniono rozbudowę i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt czy przebudowę/remont ośrodków edukacji ekologicznej. Problemów w tym zakresie nie wskazano w analizie SWOT, a w diagnozie nie wymieniono nawet istnienia takich obiektów. Pytanie czy powinny być modernizowane czy dopiero powinny powstać? Niezależnie od tego, wydaje się, że tworzenie ośrodków edukacji ekologicznej jest przerostem formy nad treścią – środki wydane na te inwestycje można znacznie lepiej wydać - przeznaczyć na edukację, która może być prowadzona w sposób nieformalny, w terenie czy w szkołach.	Uwaga częściowo uwzględniona Usunięto zapis dot. rozbudowy i doposażenia ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt. Dokonano edycji zapisów dotyczących edukacji ekologicznej.